

SUDEN AIKA ^{3/2005}

Suden Aika 3/2005

Pääkirjoitus:

Kettutyttöjä ja salametsästäjiä

Mervi Koskela..... 2

Suden Ääni 2006..... 3

Kirjaesittely: Ihmissudet, asiakirjoja ja kertomuksia

Heidi Kettunen..... 6

Suden huuto - näytelmä..... 8

Iso peto - avainlaji

Anu Salminen..... 9

Miksi naalilla menee huonosti?

Anu Salminen..... 10

Ajankohtaista..... 12

Hyvä, paha susi

-näyttely Riihimäellä..... 13

Oksu ja Sushi edustustehtävissä

Anni Hassi & Titti Pyörälä..... 14

Suden Aika on Luonto-Liiton susiryhmän jäsenlehti, joka ilmestyy 4 kertaa vuodessa ja lähetetään suoraan jäsenille.

Susiryhmän puheenjohtaja:

Mervi Koskela
mervi.koskela@luontoliitto.fi
p. 050 336 8400

Susiryhmän työntekijä:

Anu Salminen
anu.salminen@luontoliitto.fi
anusalmi@cc.joensuu.fi
p. 050 - 536 1024

Suden aika 4/2005

jutut ja kuvat osoitteeseen:

Jenni Miettunen
Apajakuja 1 f 30,
80140 Joensuu.
jenni.miettunen@luukku.com

Jäsenmaksut:

köyhät / 5 €
rikkaat / 10 €
todella rikkaat / 10+ €

Maksu susiryhmän tilille:

218518 - 153042 (viite 1070)

Huom! Emme tarkasta jäsenmaksujen viestikohtia, joten pankin kautta ei yhteystiedot tai nimet välity meille!

Yhteystiedot tai vanhojen

jäsenten kohdalla nimi tulee lähettää osoitteeseen: susiryhma@luontoliitto.fi tai Susiryhmä/Luonto-Liitto, Annankatu 26 A 00100 Helsinki.

www.luontoliitto.fi/susiryhma

Kansi ja lehden
kuvitukset: Heidi Kettunen
taitto: Lea Kettunen

Pääkirjoitus

Kettutyttöjä ja salametsästäjiä

Uutinen suden myrkyttämisestä Sotkamon Maaselässä toi mieleeni kettutyöt. Ne jotka ottavat oikeuden omiin käsiinsä, jotta maailma muuttuisi. Tosin en ole varma kuinka syvällisesti suden myrkyttäjä on motiivejaan ja seurauksia puntaroinnut ennen tekoaan. Myrkytön käyttö tappamiseen täyttää kylläkin suunnitelmallisen murhan tuntomerkit. Mihin hän tai he sitten pyrkivät? Yhden suden tappamisella hän ei poista ongelmaa. Onko teko mielenosoitus yhteiskunnan päätöksenteon jäykkyyttä vastaan? Vai pikemminkin toimintaterapiaa padotuille tunteille?

Kettutyöt ja -pojat ovat joutuneet maksamaan teoistaan, mutta entäpä salametsästäjät? Pääseekö myrkyttäjä kuin koira veräjältä? Onko rauhoitetun eläimen elämän hinta mitätön suhteessa ihmisen tavaramaisuuteen ja elinkeinon harjoittamiseen? Miksi salametsästäjät teoin ja toiset sanoin rankaisevat sutta siitä, että se käyttäytyy lajilleen ominaisella tavalla?

Voiko viestimme suden oikeuksista koskaan mennä perille sudenmyrkyttäjille, kun välillämme on ymmärryksen puutteen syvä kuilu? Ehkäpä taistelemme silloin tuulimyllyjä vastaan. Meidän tärkein vaikuttamiskeinomme onkin yleisen mielipiteen muokkaaminen.

Mervi Koskela

Suden Ääni

2006

Ainutlaatuinen luonto-, kulttuuri- ja tiedetapahtuma
Helsingin kaapelitehtaalla
27.1.-14.2.2006

Suden Ääni 2006 -tapahtuma yhdistää luonnon, ihmisen, kulttuurin, taiteen ja tieteen aivan uudelleenkokonaisuudeksi ja unohtumattomaksi kokemukseksi.

Tapahtuman tarkoituksena on käsitellä taiteen ja tieteen keinoin ihmisen ja luonnon välistä suhdetta. Se toimii avoimena foorumina uusien ratkaisujen löytämiseksi ja visioimiseksi luonnon, suden ja ihmisen hyvinvoinnin puolesta. Tapahtuma yhdistää kuvataiteen, musiikin, draaman, tanssin ja tieteen keinoin eläimet ja ihmiset iloiseen yhdessäoloon.

1. viikonloppu 27.-29.1. - Susi & Ihminen

Avajaisviikonloppu on omistettu ihmis- ja ennen kaikkea naisteemalle, liittyhän suuteen ja naiseen monia myyttejä ja legendoja kaikissa kulttuureissa.

• Nainen luonnossa - valokuvanäyttely

Olga Poppiuksen taidevalokuvia suomalaisen naisen alkuvoimaista ja kalevalaisista juurista. Mallina Saimi Nousiainen, tehosteena Olga Poppiuksen isoäidin, runonlajaja Olga Poppiuksen kantelettarelaisia runoäänitteitä. Avajaiset Kaapelitehtaan Pannuhallissa pe 27.1.2006.

• Suden morsian -ooppera

Tauno Pykkäsen kuuluisa teos Aino Kallaksen klassikosta on Suomen kansainvälisesti menestynein ooppera. Ohjaana Ville Saukkonen, johtajana Nils Schwekkendiek. Ensi-ilta Kaapelitehtaan Pannuhallissa pe 27.1.2006.

• Yleisöluentosarja Naisesta

Luennoitsijoina mm. psykoterapeutti Britt-Marie Perheentupa Maria-Instituutista ja työyhteisökouluttaja, psykologi Hannele Viljanen koulutus- ja kasvukeskus Sosionovasta. He pitävät oopperan ensi-illan jälkeen myös workshopin liittyen Suden Morsian oopperan sisältöön ja sen herättämiin ajatuksiin yleisössä. Kaapelitehtaalla kuvataidenäyttelyn yhteydessä 28.1.-29.1.2006.

• Susi Suomen luonnossa kuvataidekilpailu

Lasten valtakunnallisen kuvataidekilpailun palkintojenjako Kaapelitehtaan Puristamosassa pe 27.1.2006.

• Suurpedot valokuvanäyttely

Viiden suomalaisen luonto-valokuvaajan suurpetoaiheisia teoksia; Suomen suurpedot valokuvakilpailun voittajat. Yhteistyössä Suomen ammattiluontovalokuvaajien yhdistyksen kanssa.

- **Mirja Pyykön ja Alf Larssonin Galleria**

Momentin luontoaiheisten designkorujen myyntinäyttely.

- **Susidraama Susi hukassa**

Suden mieli, suden ääni, suden liike! ”Susi Hukassa” löytöretki suden maailmaan -draamapajassa tutustutaan suden tapoihin ja elinympäristöön eläytyen ja itse kokien. Kaapelitehtaan Pannuhallissa 30.01.-10.2.2006.

- **Oiva-lounas konserttisarja**

Lounaskonsertteja luontoteemalla kuvataidenäyttelyn yhteydessä. Esitykset Kaapelitehtaan Puristamossa 30.1.-10.2.2006 ark. klo 12.00.

2. viikonloppu 3.-5.2.

- Susi & Koira

- **Koirien viikonloppufestivaalit Tanssii susien kanssa**

Koiratanssi eli ”Canine freestyle” on uusi suosittu harrastuslaji. Kutsuvieraina mm. maailman huippua edustavat Richard Curtis

ja Attila Szkukalek. Yhteistyössä Koiratanssijärjestö Tahtitassut ry:n kanssa. Workshop, koulutusnäytös ja show Kaapelitehtaan Pannuhallissa la-su 4.-5.2.2006.

- **Ulvonnan avoimet SM-kilpailut 2006**

Leikkimielinen kilpailu kaikille yli 18-vuotiaille ulvonnan ystäville. Alkukarsinnat Helsingissä pe-su 20.- 22.1.2006. Finaali Kaapelitehtaan Pannuhallissa su 5.2.2006. Raadissa nimekkäitä äänenkäytön ja itseilmaisun asiantuntijoita.

- **Koira teemainen valokuvanäyttely**

Maria Dieckmannin raikkaat ja vauhdikkaat koirakuvat ilmentävät koiran inhimillistä peroonallisuutta. Valokuvat näytteillä Kaapelitehtaan Pannuhallissa koko tapahtuman ajan.

3. viikonloppu 10.-12.2.

- Susi & Tiede

• Susi-symposium

Symposium luo visioita ihmisen, luonnon ja suden sopusoinnusta sekä herättää keskustelua kulttuurin ja tieteen mahdollisuuksista ympäristön suojelussa. Kaapelitehtaan Pannuhallissa la-su 11.-12.02.2006

• Yleisöluentosarja Sudesta

Luennoitsijoina mm. emeritusprofessori, kansanedustaja Erkki Pulliainen, ympäristöfilosofi Leena Vilkka, ympäristötieteen professori Pekka Kauppi, suurpeto-tutkija Jukka Bisi, teologi Juhani Veikkola, Suomen Luonnonsuojeluliitosta Riku Lumiaro ja Tapani Veistola sekä WWF:n ympäristökasvattaja. Kaapelitehtaalla kuvataidenäyttelyn yhteydessä 30.1.-10.2.2006 ark. klo 14.00

Suden Ääni 2006 -tapahtuma herättää ajatuksia ja keskustelua siitä, miten tiede ja kulttuuri yhdessä voivat edistää luonnon suojelua.

Teemaan liittyen Luonto-Liitto ry:n kouluttamat susilähettiläät kiertävät kouluissa kertomassa susista, jonka jälkeen koululaisryhmät voivat osallistua Kaapelitehtaalla interaktiiviseen luontodraamaan

”Susi Hukassa”.

Tapahtuman järjestää luontoaiheisiin kulttuuritapahtumiin erikoistunut yhdistys Suden Ääni 2006, ja päätukijana toimii Suomen kulttuurirahasto.

Lisätietoja:

Senja Korhonen; päätuottaja
senja.korhonen@sudenaani.org
p. +358 40 556 3849

Taina Hirvonen; päätuottaja
taina.hirvonen@sudenaani.org
p. +358 50 413 2505

Maiju Hänninen; tuotantoassistentti
maiju.hanninen@sudenaani.org
p. +358 440153159

Suden Ääni 2006 -yhdistys
Hämeentie 153 B, 00560 Helsinki

AJANKOHTAISTA PETOASIAA SÄHKÖISESTI!

Petolista on sudensuojelijoiden sähköpostilista, joka ei tuki postilaatikkoasi mailitulvalla. Liittyminen käy kätevästi mailaamalla osoitteeseen: susiryhma@luontoliitto.fi

yliopistopaino-2002

**Pekka Kilpinen:
Ihmissudet, asiakirjoja ja
kertomuksia**

Tästä kirjasta päätin tehdä pienen esitelyn, vaikka se ei varsinaisesti liitykään tähän tavanomaiseen susi aiheeseen. Mielenkiintoista luettavaa silti, ja valottaahan ihmissusi myytti osaltaan, myös suden ja ihmisen välisiä suhteita aina varhaiselta keskiajalta lähtien. Vaikka ihmissudet ovatkin menettäneet päiväkohtaisen merkityksensä, eikä niihin enää suhtauduta kuoleman vakavasti, on ihmissusiin kohdistuneilla uskomuksilla osansa myös nykyistä susivihaa tarkasteltaessa.

Pekka Kilpinen on koonnut kirjassaan samojen kansien väliin historiallisia ihmissusi kertomuksia kansan ja virkamiesten kirjoittamina ja kertomina. Kirjassa on painostettu myös Pohjoismaiseen ja suomalaiseen näkökulmaan, mikä onkin mielenkiintoista ottaen huomioon, että aiemmat ihmissusia käsittelevät kokoomat ovat yleensä sivuuttaneet Suomen ja muut ympäröivät pohjoismaat vain lyhyellä maininnalla, tai jättäneet kokonaan mainitsematta.

Kirja on oikeastaan jaettu kolmeen osaan. Ensimmäisessä osassa luodaan uusimman tutkimus kirjallisuuden pohjalta yleissilmäys eurooppalaisista ihmissusista. Pohjoismaat ovat hyvin edustettuina, ja mielenkiintoista luettavaa on etenkin Pohjolaisten ja länsi-

eurooppalaisten kansojen erot suhtautumisessa ihmissusiin, ja niiden vainoamiseen. Tässä osassa käsitellään myös oppineiden ja kansanomaisen ihmissusi käsityksen eroja, sekä niiden vuorovaikutusta.

Suomessa ja muissa ympäröivissä pohjoismaissa suhtautuminen ihmissusiin ja muihin eläimeksi muuttuviin ihmisiin on ollut paljon rauhaisampaa kuin esim. useissa läntisen Euroopan maissa, eikä niitä ole nähty vakavana uhkana. Tähän voi osaltaan vaikuttaa se, että Pohjoisessa kansat ovat eläneet aina hyvin läheisessä suhteessa luonnon kanssa, ja näin ollen myös suhtautuminen suteen on ollut enemmänkin arkista ja kunnioittavaa. Susi on nähty osana pohjolan luontoa ja sillä on ollut oma merkityksensä muun eläimistön joukossa. Suomessa tuomittiin henkilöitä ihmissuden syytteessä hyvin vähän. Suuri osa tuomioista langetettiin noitavainojen aikana, ja usein ihmissusi epäilykset paljastuivat noitaepäilysten yhteydessä.

Suomea enemmän on ihmissusi tarinoita esiintynyt Viron ja Baltian alueella. Näiltä seuduilta onkin löytynyt lähes 19 erilaista ihmissusi tarinoiden tyyppiä.

Kirjan toiseen osaan on koottu kuusi viikranomaisten ja oppineiden tuottamaa ihmissusi tekstiä.

Ajallisesti ne keskittyvät ihmissusi kirjoittelun huippu kausiin 1500- ja 1600-luvulle, sekä 1800-luvulle. Näistä ensimmäisellä ajanjaksolla ihmissusista kirjoittivat lähinnä tuomarit ja teologit. Heitä kiinnosti kuinka ongelma saataisiin ratkaistua sen ajan kirkollisten, ja oikeusoppien mukaisesti. Ensimmäisen jakson ajalta on mukaan valittu vuonna 1589 teloitettuna, saksalaisen paha-mainaisen ihmissuden Peter Stumpf'n oikeudenkäynnistä ja teloituksesta kertova asiakirja.

1800-luvulla- luvulla alkoi ihmissusi tutkimuksessa nousta esiin näkökulma, jonka mukaan alettiin muodonmuutos uskomuksia tarkastella tieteellistä selitystä vaativana ilmiönä. Perinnetutkijat ja lääkärit veivät tällöin paikan teologeilta ja oikeustieteilijöiltä.

Tältä aikakaudelta on kirjaan valittu William Herzin, saksalaisen kirjallisuudentutkijan ihmissusiväitöskirja, johon hän on koonnut eri kansojen ja oppineiden välittämää tietoa ihmissusi ilmiöstä ympäri Eurooppaa. Toinen 1800-luvun tieteellisempää tutkimusta edustava kirjoitus on saksalaisen lääkärin ja mielisairauksien tutkijan Rudolf Leubuscherin. Hänen ihmissusia tarkastelevasta kirjastaan on käännökseen valittu otteita teoksen kolmannesta osasta, jossa Leubuscher esittää omia selityksiään ihmissusi ilmiölle, sekä kertoo näkemyksiään tukevia esimerkkejä päätelmilleen. Kirjoituksessa valotetaan ihmissusi uskomusten syntyä havainnoilla Leubuscherin lääkäri työn pohjalta.

Kirjan kolmanteen osaan on kerätty kansanperinteen ihmissusi kuvauksia. Niissä painottuvat suomalaiselta kannalta kiinnostavimmat Pohjois- ja itä eurooppalaiset kertomus tyytit. Suurin osa kertomuksista on tallennettu 1800-luvulla ja 1900-luvun alkupuolella.

Tämän osan kiinnostavinta antia on Suomen, Ruotsin, Viron ja Tanskan alueelta kerätyt kansantarinat. Tekstissä on mukana myös saksalaisten ja romanialaisten ihmissusi tarinoita, mutta muuten se painottuu pohjoismaihin.

Kappaleessa käsitellään vielä ihmissusi aihetta kansansatujen pohjalta, joita edustamaan on valittu liiviläinen ja kroatialainen kansansatu.

Aivan kirjan loppuosasta löytyy vielä luettelo kirjassa käytetyistä viitteistä, sekä kirjallisuus vinkkejä ihmissusi teemaan liittyen.

Mielestäni kirja on onnistunut hyvin tavoitteessaan tuoda esille nykyaikaisen popularisoidun ihmissusi käsityksen historiallista alkuperää, ja antamaan runsaasti esimerkkejä kansanuskomusten ja tarinoiden näkökulmasta.

Kirja on jaettu kätevästi osiin, ja alaotsikot selventävät kokonaisuutta. Kirjan toisessa osassa olevat käännöstekstit etenevät aikakausittain ja niissä on alustavasti lyhyet johdannot, joista käy ilmi aikakaudelle tyyppilliset ihmissusi uskomukset, sekä tekstin kirjoittajan suhde asiaan.

Kirja on kuvitettu mustavalkoisilla, eri aikakausien ihmissusi piirroksilla. Mukana on myös kartta, yleisimpien suomalaisten ihmissusi tarinoiden levinneisyydestä.

Kokonais vaikutelmaksi kirjasta jäi asiallinen ja selkeä. Positiivista oli erityisesti pohjoismaisen, ja suomalaisen näkökulman esiintuominen. Yleisesti ihmissusi kertomukset sijoittuvat keski- ja länsi Euroopan ja Baltian alueelle, mutta on mukavaa saada luettavaksi myös kotimainen näkökulma aiheesta.

kirjan esitteli: Heidi Kettunen

-Suden Huuto

Turkulaisen harrastelijateatteri Jo-Jon kymmenvuotisnäytelmä Suden Huuto on Riitta Luoman ohjaama, elävän musiikin siivittämä satu aikuisille tästä päivästä. Se kertoo viattomuudesta, pelosta ja pahuudesta, pääosassa ihmisten puheissaan väärin perustein parhaama susi.

Sadussa muistinvartijat ovat vieneet ihmisiltä muistot ja ohjanneet heidät tyhjyyden porteille, jossa mikään ei enää heitä liikuta. Vain itsekkyyys, voitontavoittelu ja pelko tulevasta ohjaavat toimia. Jokin etäinen tunne menneestä on kuitenkin jäljellä, ja kaksi lasta lähetetään viattomuuden lähettiläinä matkalle etsimään ihmiskunnan menetettyä muistia, elämän sisältöä, mukanaan salaperäinen avain ja määränään etsiä vanha viisas susi, joka osaa kertoa satuja.

Ihmiset ovat aikojen saatossa kadottaneet kyvyn elää hetkessä, haistaa, maistaa, kuulla ja koskettaa maailmaa, kuten susi tekee. He ovat eksyneet kauas itsestään ja elämän tarkoituksesta, ajautuneet tyhjyyden tilaan näkemättä sitä mahdollisuutena alkaa alusta. Muistojen palauduttua ihmiset näkevät elämällä sittenkin olevan mielekkyyden ja elämysten rikkauden.

Esityksen ensi-ilta 1.10.05 Jo-Jo Teatteri, Manilla, Itäinen Rantakatu 64, 20810 Turku.

Taija Julin-Nikkarla

Iso peto - avainlaji

Maaliskuussa Våldalenin susisymposiumissa kuultiin muutama esitelmä, jotka käsittelivät suurpetoja myös laajemmin.

Esittelyssä oli mm. tutkimushanke, jossa selvitetään parhaillaan sitä, mikä suurpetojen rooli pohjoisissa ekosysteemeissä oikein on. Vaikka tutkimus onkin vielä kesken, tutkimusryhmä katsoi voivansa tuoda julki muutaman Ruotsin selvityksessä ilmeiseksi tulleen tiedon.

Tutkimus nojaa siihen lähtökohtaan, että suurpedot ovat ekosysteemissä avainlajeja. Suurpetojen kannan kasvu saattaa saada yllättäviäkin seurauksia. Suurpedot vähentävät muiden petojen, kuten esimerkiksi ketun määrää. Se jo sinällään vaikuttaa myös ketun saalistamien lajien kantaan. Tämä perustuu siihen, että mm. ketun aiheuttama saalistuspaine jäniksen, kanalintujen tai vaikka metsäkauriin kohdalla on suurempi kuin ilveksen tai suden. Tästä riistanhoidollisesti positiivisesta efektistä ainakin Suomessa on keskusteltu hyvin niukasti tai ei lainkaan.

Selvästi vaikuttavia ”petopareja” ovat ainakin kettu – ilves ja kettu – susi. Ahman

ja ketun välistä suhdetta vasta selvitetään. Jotta vaikutuskaavio ei olisi aivan liian yksinkertainen, on lisäksi huomioitava se, että myös suurpetojen välillä voi jossain määrin tapahtua samanlaista syrjäyttämistä. Susi saattaa joissain oloissa syrjäyttää ilveksen. Saamme siis aikaiseksi ketjureaktion; susi vähentää kettua, jolloin saalistuspaine pienriistan osalta pienenee. Susi saattaa edelleen vähentää ilveksen määrää tietyllä alueella, joka taas vaikuttaa pienriistakantoihin.

Syrjäyttäminen voi tapahtua ajamalla pienempi peto tiehensä tai tappamalla se. Hieman samankaltaista dynamiikkaa on havaittavissa naalin ja ketun suhteessa, josta seuraavassa jutussa lisää.

Miksi naalilla menee huonosti?

Sekä Suomessa että Ruotsissa naalikanta romahti 1900-luvulla. Syyt naalikantojen hupenemiseen ovat moninaiset. Osaltaan siihen varmasti vaikutti naaliin kohdistunut vaino. Jostain syystä naalikin on monesti rinnastettu suurpetoihin siinä mielessä, että sen on koettu uhkaavan ihmisen toimeentuloa, vaikka ajatus onkin absurdi. Toisaalta naali on turkiseläin ja sen nahkaa on aiemmin himoittu myös siitä syystä. Metsästys jatkui Ruotsissa voimakkaana 1930-luvulle asti, jolloin naalien väheneminen käytännössä alkoi rajoittaa sitä. Naalia on pyydetty myös myrkkysyötillä, millä on ollut naaliyhteisöille ampumista laajemmalle ulottuva vaikutus.

Muutkin kuin suoranaisesta metsästyspaineesta johtuvat syyt ovat horjuttaneet hupenneita naalikantoja edelleen. Yksi tällainen syy on ketun yleistyminen tunturialueilla, toinen huonot sopulivuodet.

Viimeisin iso sopulihuippu ajoittuu vuoteen 1982. Naalin poikastuotto on ollut erittäin huono siitä lähtien, kun tuo huippu taittui. Vuonna 2001 oli jälleen hyvä sopulivuosi, pieneksi hupenneeseen Ruotsin naalipopulaatioon syntyi sinä vuonna yhdeksän poikasta.

Ketun lisääntyminen pohjoisimmilla alueillamme on siis yksi tärkeä syy sille, miksi naalikanta ei nykyrauhoituksesta huolimatta näytä toipuvan. Lämpenevä ilmasto suosii kettua. Todistetusti kettujen määrä pohjoisessa Ruotsissa kasvoi selvästi esim. 1930 – 1960-luvuilla, jolloin vallitsi lämpimämpi sääjakso.

1900-luvulla suurpetojen määrä pohjoisilla alueilla väheni tuntuvasti. Tällöin kettu jäi niiden saaliiksi yhä harvemmin ja pääsi tehokkaammin lisääntymään.

Kettu tappaa sekä naalinpoikasia että jossain määrin myös aikuisia naaleja. Useimmiten aikuisen naalin kohdatessa kettun naali kuitenkin pakenee ja säilyy elossa. Se, että naali joutuu välttelemään kettua, pienentää kuitenkin sen saalistustehokkuutta ja vähentää poikastuottoa.

Naali tekee nykyään pesänsä keskimäärin 920m merenpinnasta, ketun pesiessä alempana tunturissa. Naali on hylännyt aiemmat pesimäalueensa tunturin alarinteilla. Se joutuu nyt siis käyttämään aiempaa heikompiteuottoista aluetta saalistukseensa, mikä ilman muuta heijastuu poikastuottoon.

Naalia saalistavat myös ahma, tunturipöllö ja kotka. Niiden aiheuttama paine naalikannoille ei kuitenkaan liene se merkittävin. Ilves ei nykyään elä samalla alueella naalin kanssa. Siitä voisi olla naalille hyötyä, sillä ilves vähentää kettujen määrää. Toisaalta kettu saattaisi paeta ilvestä ylemmäs tunturiin päätyen jälleen samalle alueelle naalin kanssa.

Naali on aiemmin hyötynyt suden jättämistä haaskoista etenkin huonoina sopulivuosina. Ei ole kuitenkaan luultavaa, että susikannan vahvistuminen pohjoisessa auttaisi kovin paljon naalia, sillä sudelta ei jää haaskalle naalia varten paljoa syötävää. Suden positiivinen vaikutus naalikantaan saattaisi pikemminkin tulla sitä kautta, että susi vähentäisi kettua. Vaikutusketju on kuitenkin huonosti tunnettu, eikä tässä susitilanteessa edes mahdollinen.

Kesällä 2004 Ruotsissa syntyi 14 naalinpentua. Kanta kasvaa tällä hetkellä ensimmäistä kertaa 1960-luvun jälkeen, joskin kasvu on hyvin lievää. Uutena ongelmana

on noussut esiin toistaiseksi tunnistamaton virustauti, joka on iskenyt naaleihin.

Naalien suojelemiseksi on Ruotsissa käynnistetty laaja ohjelma. Naaleja ruokitaan ympäri vuoden. Näin voidaan vaikuttaa sekä syntyvien poikasten määrään että niiden eloonjäämistodennäköisyyteen. Kettuja poistetaan pohjoisimmasta osasta maata tehostetusti. Paikalliset asukkaat saavat korvauksen pyydetyistä ketuista ja erävalvojat saavat metsästää niitä jopa seuraamalla moottorikelkalla. Kettujen poistolla pyritään siihen, että naalit eivät vetäytyisi niin ylös tunturiin.

Suomessa naalikannan taantuminen johtuu aivan varmasti samoista syistä kuin Ruotsissa. Ainakin Suomen osalta voidaan lisäksi sanoa, että turkismetsästyksen muros johti ketun määrän ei-toivottuun lisääntymiseen pohjoisessa. Tarhattujen kettujen yleistyessä luonnosta pyydettyjen ketunnahkojen kysyntä ja hinta romahtivat ja monet aiemmin jopa puoliammattimaisesti kettua pyytäneet lopettivat ketunmetsästyksen kokonaan.

Anu Salminen

Susiryhmä -shop ilmoittaa!

*** Oikeus olla susi t-paita ***

Susiryhmän klassikkopaita maksaa 14 euroa. Tilaukset: materiaalit@luontoliitto.fi

*** Susiheijastin ***

Pimeä laskeutuu, eikä me haluta jäädä autojen alle! Susiryhmän heijastimen saa 3 eurolla. Tilaukset: susiryhma@luontoliitto.fi

*** Hihamerkit ***

Hihamerkin Oikeus olla susi -logolla voi tilata kahdella eurolla osoitteesta: susiryhma@luontoliitto.fi

Ajankohtaista:

Luonto-Liiton Susiryhmä kokoontuu:

12.10. kello 18 Luonto-Liiton toimistolla Helsingissä

9.11. kello 18 Luonto-Liiton toimistolla Helsingissä

10.12. Pikkujoulut Luonto-Liiton pikkujoulujen yhteydessä jossain päin Helsinkiä. Lisätietoja myöhemmin.

22.10. SUDEN SILMIN -opi, eläydy ja opeta sudesta.

Haluatko tietää lisää suden elämästä ja ekologiasta? Kiinnostavatko toiminnalliset ja osallistavat menetelmät? Tällä kurssilla perehdytään suden elämään eläytyen, harjoitusten ja draamaleikkien kautta. Voit hyödyntää kurssin antia muun muassa luontokerhossa ja -leirillä. Tule tutustumaan maailmaan suden silmin. Kurssin jälkeen sinulla on mahdollisuus ohjata oppilasryhmiä SudenÄäni2006 -tapahtumassa.

Kurssi järjestetään Pauligin huvilalla, Mechelininkatu 36, Helsinki.
Kurssihinta 15/25 euroa (jäsenet / ei jäsenet). Kurssihintaan sisältyy ohjelman lisäksi ruokailut.

Kurssinvetäjä: Jaana Hiltunen, draamaohjaaja, ympäristökasvattaja
Ilmoittautumiset: susiryhma@luontoliitto.fi, puhelin: 09 68 444 232

23.10. Retki ”Hyvä, paha susi” -näyttelyyn Riihimäen metsästysmuseoon.

Lähtö Helsingistä H-junalla kello 10.48. Riihimäellä juna on kello 11.46. Junalippu maksaa 8,80 euroa/suunta. Olemme varanneet alustavasti myös opastuksen näyttelyyn (selviää myöhemmin toteutuuko). Lippu näyttelyyn maksaa 5 euroa.

Jos olet kiinnostunut lähtemään mukaan, niin ilmoittaudu etukäteen osoitteeseen: susiryhma@luontoliitto.fi

Lisätietoja näyttelystä saa osoitteesta: www.metsastysmuseo.fi

Hyvä, paha susi –näyttely

Riihimäen metsästysmuseossa on meneillään näyttely Hyvä, paha susi. Vierailin museossa avajaispäivänä 12.5. 2005. Näyttely on kattava ja monipuolinen, ja sillä on jalot tavoitteet. Suhtautuminen suteen niin metsästyks- kuin suojelupuolellakin on usein varsin tunnepitoista. Näyttelyllä yritetään saada ihmiset miettimään asiaa vähän pidemmälle, ja pohtimaan omaa suhtautumistapaansa ja syitä siihen. Näyttelyn on siis tarkoitus olla neutraali esittely ihmisen ja suden kohtaamisien historiasta. Suden biologiaa ja elintapoja esitellään, samoin kuin metsästystapoja ja suuria joukkometsästyksiä, jolloin susikanta harvennettiin olemattomiin. Suojelun mukaantulo on saanut vitriininsä (omasta mielestä tietenkin tälle olisi pitänyt varata enemmän tilaa). Susikeskustelutaulut ovat mielenkiintoisia, niihin on kerätty asiallista ja asiatonta susikeskustelua lehtien mielipidepalstoilta. Paikkansa on myös suden inspiroimalle taiteelle, kirjallisuudelle ja medialle, Grimmin satujen susimielikuvia unohtamatta.

Mielen lehdistötilaisuudesta jäi se, kuinka moni muu paikalla ollut lehdistön edustaja takertui juuri kohu-uutisiin, kuten susi-Iitan tarinaan. Taustalla kuulimme nauhan, jossa Ida Laakson kertoi kuinka susi hänet nappasi, ja kuinka hän siitä selvisi. Susien tekemät surmatyöt saavat ehkä turhan suuren painoarvon näyttelyssä. Toki mainitaan raivotaudit ja muut tekijät, kuten susien suuri määrä, jotka vaikuttivat lapsisurmisiin, mutta valitettavasti media nostaa esille juuri näitä meheviä juttuja sen suuremmin yksityiskohtia pohtimatta. Esillä on myös täytettynä yksi näistä tappajasusista. Ja tokihan

susi voi tappaa ihmisen, kuten voi koirakin, tai karhu. Kuitenkin susi yleisesti ottaen demonisoidaan suureksi pahikseksi muiden petoeläinten rinnalla.

Sudensuojelu on asennekysymyksen lisäksi resurssikysymys, tulee näyttelyssäkin ilmi. Valtaosa suhtautuu suteen myönteisesti, mutta 1/3 tunnustaa sitä pelkäävänsä.

Näyttely oli mielestäni hyvin rakennettu, sen lähtökohdat olivat objektiiviset ja tavoite hyvä, ihmisiä valistava. Näyttely on Riihimäen metsästysmuseon päänäyttelynä tämän vuoden loppuun asti.

Jenni Miettunen

OKSU JA SUSHI EDUSTUSTEHTÄVISSÄ

OKSU JA SUSHI
SEILAAVAT KOHTI
MAILMANPELASTUS-
SEMINAARIA.

HYVÄSTI TBVERI
MERI TUHOUTUU!

MAHTIA, PIKKULIMASKA
SUOMEN PIENIN KASVI!

PORONHIDITÄLVE, EHK.
TÄÄLLÄ VOIT SAADA
KIRVEESTÄ
KUONORI.

LEPOTAUOLLA
PELASTAVAA PAKURI-
KÄÄPÄTEETÄ.

PADNA. RAUKAN MALJA.

ÖLJY TUHOAA MERET, VANHAT METSÄT
KAATUVAT, ELÄMÄ OSTETANRAHALLA
SEITÄ IGOR MURHATTIIN, LUMIORAVAT
SULAVAT JO TAMMIKUUSSA, ADIOS
JÄYKKÄLAUKKA, SOTA ON KAIK-
KIALLA, VERI VALUU, :ZEE:
SÄ KUOLET.

HUH, MAILMANTUSKA
OTTAA SYDÄMESTÄ.

OI PIKKU
PÖRRÖKÄÄPÄNI,
VIHDOINKIN
KAHDEN.

Ellei vastaanottajaa tavoiteta,
pyydetään palauttamaan ositteeseen:
Annankatu 26 A 5.krs, 00100 Helsinki

2

PMM- sopimus
126277